

ných půlletí nemůže žalobce odvozovati ani z předpisu § 6 čís. 3 dotč. nař. min. železnic, poněvadž není u žalobce jeho podmínek, a stačí v tomto směru odkázati ku správným důvodům napadeného rozsudku.

Čís. 7364.

Není závady, by ze jmění osoby nebylo vyloučeno k určitým účelům zvláštní jmění. Přejde-li takové jmění z vlastnictví osoby a ustaví-li se jako určité účelové jmění, jde o mezitýp mezi korporací a nadací.

Pokud nepřísluší bankovnímu zaměstnanci proti bance v likvidaci nárok na plnění vzhledem k udánlivým věnováním valných hromad ve prospěch úřednictva.

(Rozh. ze dne 30. září 1927, Rv II 838/26.)

Žalobce domáhal se na žalované bance v likvidaci zaplacení 30000 Kč, jež prý příslušely jeho postupiteli, jenž byl prokuristou banky, proti žalované z důvodu soukromého pensijního úřednického pojištění. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, odvolací soud napadený rozsudek potvrdil z těchto důvodů: Žalobce ani neuvedl, kterého právního důvodu se pro svůj nárok dovolává. Protože nárok ze zvláštního zákona nemůže přijíti v úvahu, zbýval by nárok ze smlouvy. Než žalobce sám připouští, že k určité smlouvě, kde by na jedné straně oprávnění zástupci žalované banky byli převzali určitý závazek proti postupiteli žalobcovu jako oprávněnému, nedošlo a zaměňuje naději úředníků bankovních, kterou tito snad mohli mít, s pevným nárokem právním. Při tom nesprávně vykládá § 869 obč. zák. a další vývoj této právní materie, protože zaměňuje určitelnost předmětu smlouvy s nezbytným požadavkem určitosti jejího vzniku a existence. Nebylo-li zde pevného právního nároku zaměstnanectva, nemůže býti ovšem řeči ani o nějakém nemorálním jednání, jestliže částky, které s jistým určením byly ukládány stranou ať již skutečně nebo jen účetnický, které však zůstaly i nadále v majetku žalované bez právního nároku zaměstnanců, jako majetek banky byly spotřebovány k jiným účelům. Nebylo proto potřeba zabývat se dále otázkou, podle jakých zásad měly býti ony částky mezi účastníky rozděleny a zda byla zažalovaná částka vypočítána správně.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolatel uplatňuje dovolací důvody podle čís. 2 a 4 § 503 c. ř. s. Prováděje důvod na druhém místě uplatněný, uvádí, že v souzeném případě lze mluvit o nesamostatném věnování, spravovaném žalovanou jako korporací soukromého práva, o plnění tvořícím součást služební smlouvy, a o darování ve prospěch úřednictva. Míní, že podle žaloby věnovaly valné hromady žalované určité částky ve prospěch úřednictva, že správou tohoto věnování, jinak řečeno nadace, nebyl nikdo pověřen,

ježto žalovaná chtěla sama spravovati toto věnování a chtěla sama od případu k případu rozhodovati podle volného uvážení podle objektivních měřítek, jako jsou případ potřeby, stáří, počet služebních let, majetkové poměry atd., jaká částka má tomu kterému úředníku připadnouti z pensijního fondu, že tedy nešlo o samostatné věnování se samostatným statutem a samostatným správcem, nýbrž správa že zůstala v rukou žalované. Že tedy, poněvadž jde o nesamostatnou nadaci soukromoprávní, je podmětem řečeného jmění žalovaná jako korporace, že proto není zapotřebí zvláštního schvalování státní správou a, poněvadž žalovaná likviduje, že se staly likvidními i pohledávky bankovních úředníků, jimž likvidací vzešel nárok, jako na druhé straně je postihuje nevýhoda, že musí po dvaceti služebních letech odejít bez jakýchkoliv nároků ze služeb žalované. Že prý jde o něco podobného jako při chudinském fondu, který je rovněž takovou nesamostatnou nadací, jenže veřejnoprávní. Dále míní, že lze zcela dobře považovati věnování jednotlivých valných hromad za součást plnění žalované na základě přijetí úředníků do jejích služeb, tedy na základě služební smlouvy. Dovolatel poukazuje ku svému tvrzení, že, když se valná hromada usnesla poskytnouti úřednictvu věnování, odebralo se úřednictvo ku předsedovi správní rady, by se mu poděkovalo za věnování valné hromady, že tedy je na jedné straně nabídka valné hromady, a na druhé straně její přijetí úřednictvem, že tedy, je-li sporná věc posuzována s hlediska smlouvy, sluší uznati, že se tato uskutečnila a že nelze mluvit pouze o naději, nýbrž že jde o pevný nárok úřednictva. Dovolatel opakuje své tvrzení z řízení soudu první stolice, že při přijímání úředníků bylo výslovně poukazováno k tomuto fondu, čímž plnění z tohoto fondu se stalo součástí služební smlouvy, a že o tom, kolik má býti poskytnuto jednotlivým úředníkům z tohoto fondu, má v nedostátku zvláštního ustanovení rozhodnouti soud podle § 273 c. ř. s. a § 1152 obč. zák. Že toto plnění mělo býti poskytováno bankovním úředníkům pro dobu trvání žalované a že, když žalovaná likviduje, má býti poskytnut kapitál jednou pro vždy. Za třetí míní, že, i kdyby šlo o pouhé darování ve prospěch úřednictva, pak by toto podle obchodního zákona nepotřebovalo formy notářského spisu. Dovolací soud neshledal, že se sporné věci dostalo v napadeném rozsudku právního posouzení nesprávného. Byť i zpravidla měla osoba (i právnická) jedno jmění (jako soubor majetkových, totiž ocenitelných práv), nic zajisté nebrání, by z takového jejího jmění k určitým účelům nebylo vyloučeno zvláštní jmění, je tedy možno, by osoba měla i více jmění. Přejde-li takové zvláštní jmění z vlastnictví řečené osoby, a ustaví-li se jako určité účelové jmění, jde nepochybně o právnickou osobu, podle Tilsche nikoliv nepřipadně o mezitýp mezi korporací a nadací. Chce-li tedy dovolatel, by na jmění z majetku žalované podle usnesení její valných hromad oddělené nazíráno bylo jako na právnickou osobu, musí dokázati, že jmění to skutečně přestalo býti vlastnictvím žalované a že se stalo samostatným účelovým jměním. Dovolatel ani nenabízel tohoto důkazu a není také v jeho přednesu předpokladu pro takový závěr, zejména pro jeho tvrzení, že šlo o darování, že šlo o zřízení samostatného

fondy pensijního, nebo že šlo dokonce o nesamostatnou nadaci. Dovolatel obrací se sám svou žalobou proti žalované, nikoliv proti takovému nějakému samostatnému jmění jako právnické osobě. Pokud tvrdí dovolatel, že lze zcela dobře považovati věnování jednotlivých valných hromad za součást plnění žalované na základě přijetí úředníků do jejich služeb, tedy na základě služební smlouvy, ani pro takový závěr není opory v dovolatelově přednesu, neboť dovolatel neuváděl, že s úřednictvem uzavřena byla smlouva takového druhu a obsahu. Jiná je otázka této rozepře, zda žalobci vůbec přísluší nějaký nárok právní proti žalované. Ani po této stránce nelze z dovolatelova přednesu odvoditi něco, co by ospravedlňovalo jeho žalobní nárok. I kdyby skutečně šlo o věnování ve prospěch úřednictva, tvrdí-li dovolatel sám, že žalovaná chtěla sama spravovati toto věnování a chtěla sama od případu k případu rozhodovati podle volného uvážení podle objektivních měřítek, jako jsou případ potřeby, stáří, počet služebních let, majetkové poměry atd., jaká částka má tomu kterému úředníku připadnouti z pensijního fondu, že tedy nešlo o samostatné věnování se samostatným statutem a samostatným správcem, nýbrž správa že zůstala v rukou žalované, neplynulo by z tohoto tvrzení, že proto dovolatel má právní nárok na určitou částku tohoto věnování, jmenovitě, že mu takový nárok na toto věnování vzešel tím, že žalovaná likviduje a že tím se také stala likvidní a splatnou jeho udánlivá pohledávka. V té příčině postačí, bude-li poukázáno ku správným věci i zákonu vyhovujícím důvodům napadeného rozsudku.

Čís. 7365.

V tom, že společníci v rozepři byli odsouzeni k zaplacení útrat sporu, nelze bez dalšího spatřovati solidárnost jejich útratového závazku.

(Rozh. ze dne 30. září 1927, Rv II 519/27.)

Manželé Jan a Marie M-ovi dali věnem Františce Ř-ové 12.000 Kč a uložili na vkladní knížku jistinu i s úrokem na soudě. Rozsudkem ze dne 22. října 1926 byly přisouzeny manželům Janu a Marii M-ovým proti manželům Josefu a Františce Ř-ovým útraty 3.134 Kč. K vydobyti těchto útrat vedli manželé M-ovi exekuci zabavením své pohledávky složené na soudě. Žalobce, postupitel pohledávky Františky Ř-ové na 12.000 Kč domáhal se na manželích M-ových zrušení exekuce. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, odvolací soud vyhověl odvolání žalobcovu potud, že zrušil exekuci ohledně poloviny vymáhané útratové pohledávky. Důvody: Pokud odvolání uplatňuje nesprávné právní posouzení, nelze mu upříti částečně oprávněnost. Exekuci, jejíž zrušení se žalující strana domáhá, vedli žalovaní na základě rozsudku ze dne 22. října 1926 pro útraty, které jim byly tímto rozsudkem přiřknuty, proti tehdejší žalující straně manželům Josefu a Františce Ř-ovým, jak ostatně mezi stranami jest nesporno. Tímto rozsudkem byla uznána žalující strana povinnou zaplatiti straně žalované útraty